

ikke nogen vrangvilje i Folketinget. Jeg fornemmer, der er en bred tilslutning her i Folketinget til, at vi fortsat skal udvikle og modernisere hjemmestyret, og som jeg flere gange har givet udtryk for, så er det min og regeringens principielle holdning, at det både er naturligt og rigtigt, at så mange opgaver og så meget ansvar lægges så tæt som muligt på de mennesker, som det vedrører.

Derfor forstår jeg ikke, at det hele tiden skal stilles op, som om der er et modsætningsforhold. Det er jo et spørgsmål om, at vi finder pragmatiske løsninger. Og så er det jo altså også et spørgsmål om, at hvis der skal være et reelt indhold i et selvstyre, så skal man altså også være i stand til i højere grad at kunne tjene sine egne penge.

Det er jo derfor, at jeg har aftalt med landsstyret at igangsætte et fælles arbejde mellem landsstyret og den danske regering om, hvordan vi kan udvikle Grønlands erhvervsliv, hvordan vi kan gøre det grønlandske samfund i stand til at blive mere økonomisk selvberørende.

Skulle vi nu ikke tage diskussionen på den pragmatiske måde og skabe praktiske resultater i stedet for sådan en gang skyggeboksning med fjender, der ikke eksisterer?

Kl. 17.00

(Kort bemærkning).

Kuupik Kleist (IA):

Nu startede det hele så positivt, og jeg havde fuld forståelse for statsministerens indlæg eller kommentarer til forslaget. Men fakta er jo altså, at Danmark ifølge internationale definitioner var en kolonistat indtil grundlovsændringen i 1953. Og det kan man ligesom ikke ændre på fra denne her talerstol.

Grunden til, at jeg f.eks. kommer ind på nogle traktater, der omhandler forhenværende kolonimagters forpligtelser og andre ting, er jo, fordi der i denne her debat bliver henvist til nogle andre traktater, der åbenbart skulle gøre det umuligt for Danmark at overdrage ejendomsretten. Og sådan foregår en debat jo. Jeg opfatter den ikke som særdeles eller specifikt negativ. Det må jeg ærligt indrømme. Jeg synes, at det grundlæggende er en positiv debat, hvor der bliver luftet nogle forskellige synspunkter.

(Kort bemærkning).

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg er meget overrasket over, at statsministeren taler om, at vi insisterer på skyggeboksning eller

insisterer på kamp mod et fjendebillede, der ikke eksisterer. Jeg spurgte: Hvad er forskellen? Hvorfor kan færingerne opnå en rettighed, som en anden del af riget ikke kan opnå? Det er da ikke at insistere på noget. Jeg omtalte Danmark som tidligere kolonimagt. Det er et faktum.

Hvorfor kan en del af riget opnå en rettighed, som en anden del af riget ikke kan opnå? Det var bare det. Der er ikke insisteret på en kamp med nogen, der ikke vil kæmpe. Og jeg har ikke noget fjendebillede af Danmark. Men jeg vil gerne bruge min rettighed til at spørge: Hvad er forskellen? Hvordan kan en statsminister overdrage ejendomsretten over de færøske ressourcer for nogle år siden, når en statsminister i år ikke kan overdrage tilsvarende til de tilsvarende grønlandske myndigheder, også hjemmestyremyndigheder? Det er da et ret klart spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Statsministeren berørte et meget principielt spørgsmål. Danmark er ikke en kolonimagt, men vi har en klar forpligtelse til at erkende, at det har vi altså været. Og en del af Grønlands folkeretlige status baserer sig jo på, at Danmark har været en kolonimagt, hvilket giver Grønland en række folkeretlige rettigheder. Dem kan man altså ikke udslette ved at påstå, at vi ikke har været en kolonimagt. For det har vi.

Jeg føler, at vi har en meget stor samhørighed med Grønland. Men så må vi også være åbne for at diskutere vores historie. Og når sagen om ejendomsretten til undergrunden overhovedet kommer op, så er det jo, fordi Danmark har været en kolonimagt. Ellers ville ejendomsretten til undergrunden jo ikke ligge hos rigsfællesskabet, men hos Grønland.

Så det har en meget umiddelbar praktisk konsekvens. Og så skal man altså lige huske, at der stadig væk lever mennesker, der kan huske, hvordan den danske stat uden for sit eget territorium tvangsdeporterede folk og fratog dem deres ejendom og flyttede dem et andet sted hen, end hvor de gerne ville bo. Det er sådan noget, kolonimagter gør. Og det er i nuværende menneskers levetid, at det fandt sted.

Så lad os nu ikke grave grøfter, men se fremad og også stå ved, hvad vi som nation har begået ude i verden.